

1. 6. 2006

ID: 40815

Materiální vykonatelnost rozhodnutí

Zásadu, že závazný je pouze výrok pravomocného rozsudku nelze zaměňovat s nepřipustností výkladu výroku v souvislosti (pomocí) jeho odůvodnění. Splnění předpokladů materiální vykonatelnosti sice musí vyplývat z výroku rozhodnutí, ten však lze vykládat v souvislosti se záhlavím nebo s odůvodněním, jestliže jím je obsah výroku blíže ozřejmen, a je možné s jeho pomocí odstranit případné pochybnosti o obsahu a rozsahu uložených povinností, s přihlédnutím k povaze věci nebo k předepsanému způsobu exekuce.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 1119/2004, ze dne 23.6.2004)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněné Z. A., zastoupené advokátkou, proti povinné H. P., zastoupené advokátem, provedením prací a výkonů, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. E 1489/95, o dovolání oprávněné proti usnesení Městského soudu v Praze z 29. června 2001, č. j. 29 Co 281/2001-75, tak, že usnesení Městského soudu v Praze z 29. června 2001, č. j. 29 Co 281/2001-75 se zrušuje a věc se tomuto soudu vrací k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Obvodní soud usnesením z 29. března 2001, č. j. E 1489/95-61, zamítl návrh povinné na zastavení výkonu rozhodnutí (rozsudku ze 14. června 1994, č. j. 24 C 519/92-19) k vynucení splnění povinnosti strpět přístup oprávněné do kůlny u domu čp. 327 na H. ulici v P., která je příslušenstvím bytu oprávněné, a povinnosti umožnit oprávněné nerušené užívání této kůlny, povinné uložil další (v pořadí třetí) pokutu, nyní ve výši 9000,- Kč, a oprávněné přiznal náhradu nákladů výkonu částkou 975,- Kč .

Městský soud usnesením z 29. června 2001, č. j. 29 Co 281/2001-75, usnesení soudu prvního stupně k odvolání povinné změnil tak, že nařízený výkon rozhodnutí zastavil, návrh oprávněné na uložení další pokuty zamítl a náhradu nákladů vykonávacího řízení před soudy obou stupňů přiznal naopak povinné. Své rozhodnutí odůvodnil závěrem, že vykonávaný rozsudek je pro nedostatek individualizace objektu, jenž má být zpřístupněn, a pro absenci „přesného a nepochybného určení“ vynucované povinnosti materiálně nevykonatelný.

V dovolání oprávněná namítá nesprávné právní posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř.), jež spatřuje v závěru odvolacího soudu o materiální nevykonatelnosti podkladového rozsudku. Předmětná kůlna (jež ostatně jako tzv. drobná stavba, která je příslušenstvím stavby hlavní a tedy ani nemůže mít číslo popisné), je - a to i podle výslovného výroku vykonávaného rozsudku - příslušenstvím bytu oprávněné nalézajícím se v domě č. p. 327 v P. na H. ulici, tedy bytu zcela přesně identifikovaného. S poukazem na rozsudek Nejvyššího soudu z 30. 3. 2000, sp. zn. 20 Cdo 2018/98 (publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 5, ročník 2001, pod poř. č. 35), jenž je podle jejího názoru použitelný obdobně, oprávněná dovozuje, že takováto specifikace věci, jíž se výkon rozhodnutí týká, k závěru o materiální nevykonatelnosti titulu vést nemůže. Dále zdůrazňuje, že ve věci již byla exekuce nařízena dvakrát, a to uložením pokut ve výši 1.000,- Kč a 3.000,- Kč, a že v minulosti nikdy nebylo soudu ani povinné, jež se vždy bránila pouze námitkou splnění povinnosti (což by nebylo možné v případě, že by nevěděla, o kterou stavbu jde), nejasné, které stavby se její povinnost týká.

Povinná navrhla odmítnutí, případně zamítnutí dovolání s odůvodněním, že aplikaci ustanovení § 268 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. považuje za správnou.

Dovolání (přípustné podle § 237 odst. 1 písm. a/ ve spojení s § 238a odst. 1, písm. d/, odst. 2 o.s.ř.) je důvodné.

Protože vady vyjmenované v ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a/, b/ a odst. 3 o.s.ř., jež by řízení činily zmatečným, ani jiné vady řízení, které by mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.), k nimž je dovolací soud podle ustanovení § 242 odst. 3 věty druhé o. s. ř. povinen přihlédnout z úřední povinnosti, v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud uplatněným

dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3 věta první o. s. ř.) vázán, je předmětem dovolacího přezkumu závěr odvolacího soudu, že podkladový rozsudek je materiálně nevykonatelný, jelikož předmětný „objekt není vůbec individualizován,“ a dále proto, že „neobsahuje přesné a nepochybné určení povinností povinné a není z něj zřejmé, co má být výkonem rozhodnutí vynuceno.“

Podle ustanovení § 261a odst. 1 o.s.ř. lze výkon rozhodnutí nařídit jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby, vymezení rozsahu a obsahu povinností, k jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinnosti.

Odvolací soud nedostatek „individualizace objektu“ (a tedy i materiální vykonatelnosti titulu) dovozuje z toho, že vykonávaný rozsudek obsahuje „dva na sobě nezávislé výroky,“ z nichž první, v němž stavba identifikována je, „se povinné netýká“, a druhý, k povinné se vztahující, naopak identifikaci stavby, popsané pouze slovy „předmětná kůlna,“ podle názoru odvolacího soudu neobsahuje. Takový výklad institutu materiální vykonatelnosti ovšem, a to nejen s ohledem na stávající judikaturu (dovolatelkou citovanou i další, publikovanou např. /viz níže/ pod R 16/2000), ale i na další obsah vykonávaného rozsudku, nemůže obstát. Je-li totiž v jeho záhlaví projednávaná věc označena slovy „...ve věci ...o umožnění přístupu do kůlny a zdržení se zásahů do tohoto užívání“ a je-li v prvním odstavci výroku stavba identifikována jako „kůlna u domu č. p. 327 v P., H. ulice, která je příslušenstvím jejího (tj. navrhovatelčina, zde tedy oprávněné) bytu...“, pak nelze pojem „předmětná kůlna,“ užitý nalézacím soudem ve druhém odstavci výroku rozsudku, týkajícím se druhé odpůrkyně (zde povinné), vyložit jinak než tak, že povinnost druhé odpůrkyně se týká téže kůlny.

Zjednodušující, a tedy nesprávný je také závěr odvolacího soudu, že nelze vycházet z odůvodnění rozsudku. Zásadu, že závazný je pouze výrok pravomocného rozsudku (§ 159 odst. 2 o.s.ř.) totiž nelze zaměňovat s nepřipustností výkladu výroku v souvislosti (pomocí) jeho odůvodnění. Splnění předpokladů materiální vykonatelnosti tedy sice musí vyplývat z výroku rozhodnutí, ten však lze vykládat v souvislosti se záhlavím nebo s odůvodněním, jestliže jím je obsah výroku blíže ozřejmen, a je možné s jeho pomocí odstranit případné pochybnosti o obsahu a rozsahu uložených povinností, s přihlédnutím k povaze věci nebo k předepsanému způsobu exekuce (viz Občanský soudní řád, komentář - II. díl, 6. vydání, C. H. Beck, str. 1217 zdola). Z odůvodnění (a to z většího počtu v něm zjištěných skutečností) přitom zcela jasně plyne, ke které stavbě se vztahují povinnosti povinné, mj. je z něj také jasné, že předmětná kůlna je příslušenstvím bytu v domě č.p. 327 v katastrálním území P. L., na H. ulici, takže závěr odvolacího soudu o nedostatku „individualizace objektu“ vyvozený z neuvedení katastrálního území je také nesprávný.

Soudní praxe (srov. usnesení z 31. 3. 1999, sp. zn. 2 Cdon 1236/97, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 3, ročník 2000, pod poř. č. 16, jež se sice týká identifikace bytu, jehož závěry však lze v souzené věci užít obdobně) se při výkladu ustanovení § 261a odst. 1 o.s.ř. sjednotila na závěru, že rozhodnutí je materiálně vykonatelné, je-li v něm předmětná nemovitost identifikována dostatečně určitě tak, aby ji při exekuci nebylo možno zaměnit s nemovitostí jinou. Ostatně skutečnost, že povinná věděla, ke které stavbě má oprávněné „umožnit přístup a nerušené užívání,“ vyplývá i z jejího odvolání z 3. 7. 1997 proti usnesení č. j. E 1489/95-10 o uložení pokuty 3.000,- Kč (č. l. 10 versa), z jejího návrhu na zastavení exekuce z 31. 10. 2000 (č. l. 38), z jejího vyjádření z 12. 1. 2001 (č. l. 52) i z přednesu při jednání 7. 3. 2001 (č. l. 55), kdy vždy namítala jediné, že totiž svou povinnost splnila. Ze spisu (obsahujícího též notářské „osvědčení o stavu nemovitosti“, v jehož bodě IV, 3 je zachyceno výslovné sdělení povinné, že „dvě kóje situované proti vstupu do kůlny jsou v užívání Z. A.“) též ani v nejmenším neplyne, že by snad u domu č. p. 327 v katastrálním území P. - L. na H. ulici byla jiná kůlna, jejíž existence by zavdávala příčinu k pochybnostem o tom, ve vztahu ke které stavbě má povinná povinnost trpět přístup oprávněné a umožnit jí její nerušené užívání. Totéž, co bylo řečeno o povinné, platí o soudu; ani ten totiž ve svém řízení zahájeném 24. 4. 1995 (v němž je vykonáván rozsudek ze 14. 6. 1994, vydaný k žalobě ze 6. 11. 1992) neměl jakékoli podklady způsobící vzbudit pochybnosti stran identifikace stavby, již se exekuce měla týkat.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší soud napadené rozhodnutí bez jednání (§ 243a odst. 1 o.s.ř.) podle § 243b odst. 2 věty za středníkem o.s.ř. zrušil a věc podle první věty třetího odstavce téhož ustanovení vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Další články:

- [Dokazování](#)
- [Bolestné](#)
- [Blankosměnka](#)
- [Nájem](#)
- [Ochrana osobnosti \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Přerušování řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Svéprávnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení a dobré mravy](#)
- [Práva dětí](#)